

E.II.M. 17

1
Sand
Fblia
Mon.

CLIO DIVINA
ANTONII SANCTOFELI
CHIMONACHI.

2

8.25. C.25

1. The first of the three

is the most common

and is found in

the most common

of the three

is the most common

and is found in

the most common

of the three

is the most common

and is found in

the most common

of the three

is the most common

ANTONIUS SANTOFELL
CIVS TIBERIO BVCHAE
S. P. D.

Nimantium omnium unum homi/
nem ea ratione constitutum intelli/
gere est, ut ad rerum cognitionem, &
præclare aliquid agendum suapte ferri natu/
ra haud ulli dubium sit. Beluas rursus ratio/
nis expertes, utpote ad alienum usum geni/
tas utroq oportebat caruisse. Quod uero/
uis mira sensuum negata nobis præstita illis/
est, ut imbrium, tempestatumq prælagitio, &
remediorum in plerosq morbos intelligētia/
salutaris, ad uitam uno hoc naturæ consilio/
sustinendam concedi fuit omnino necesse.
Hominem absoluta forma factum nullo nō/
tempore a ueri inuestigatione, aut honestio/
ri uacare actione decet. Verum nō omnibus/
omnia utroq in laudis genere dona sūt, quæ/
tamen aliis alia, ut nullus excusationi sit re/
lictus locus, qui in medium aliquid non po/
suerint. Quare mihi, qui nihil adiuuēti ma

iestati religionis, patriæ caritati, rei publicæ
Christianæ largiendo, consulendo, dicendo,
aut publicis gerendis muneribus afferre ua-
leam, ne cum desidæ graui noxa torperem,
quicquid in liberalibus literis profecissem,
facile proferendum uidebam. Primitiæ no-
stri ingenii ei, cui bona omnia accepta referi-
mus Christo Deo optimo maximo iure, atq;
adeo Mariæ uirgini parenti sanctissimæ di-
candæ, & ad te quo autore, & adiutore pro-
deunt in lucem, mittendæ erant. Geographi-
ca præterea in Pompeiano tuo a nobis scribi
cepta, quæ in manibus habeo, si hæc benigne
exceptum iri contigerit, me manumissurum
recipio. Vale.

CLIO DIVINA
ANTONII SANCTO FELICII
HEXAMERON.

Vrei sæcli placidam quietem,
 Orbis in partu preciosa dona
 Iure priscorum monumēta uatum
 Laude bearunt.
 Subdulus liuor procul, & simulas,
 Mars sacer, fædus, comitesq; martis,
 Nō adhuc fasces, trabea, & tribunal,
 Censuræ, & ordo.
 Ast opes sunt in medium petendæ,
 Pax, fides semp mera, frons apertus,
 Ibat incessu senibus senili
 Parca benigna.
 Id rudi uitæ fuerat recentum
 Gentium munus, generiq; nostro,
 Si sibi constans pietas fuisset,
 Illa mauerent.

O humi quæ tum facies pyropo
Floribus uernis, uiridi smaragdo
Fronibus picta, casia legenda
Omnibus agris.

Non alit tellus aconita tetra
Cerberi sæuis epulis nouerca,
Hic, & illic proueniunt amomum,
Cinnama, myrrha.

Arborum supra teneros honores
Alitum cæmen numeros loquaces,
Qualis in pulsu fidium lyristes,
Implicat arte.

Mollius cælo sibi blandiente
Garriunt, ergo ciat usq; ab ortu
Oscinem corum tacito susurro
Prouidus auspex.

Auiz syluæ sua dona dantur
Belluis, brutum pecus incolebat
Lustra, pubescunt capreis nouellis
Pascua læta.

Cum iubis robur Libyeum leonum;

Ocyus tigris rapuisse cursum.

Gaudet, at barus superesse mole;

Rhinocerosq.

Præter insignes oculis, & albo,

Quæq; censentur medica salute,

Ut greges nulla sanie nitebant

Velleris ostro.

Quo nihil deinceps operi instituto

Desit, ionabant aqueo liquore

Cete, delphini, clupeæ, accipenser

Squammea turba.

Cætibus glauci pelagi uagari

Latius saltas licuit per oras,

Liberi immunes abeunt malorum,

Imperiiq.

Attamen fertur tubicen canora

Cogere hos Triton vitreis in undis

Concha, & attentos retinere cinctus

Tempora musco.

Hæc fuit terræ species, mariq,
Vita quum rebus datur, atq nomen,
Hæc uenus forma decorabat orbem
Voce iubentis.
Imperat summus pater, artifexq
Omnium rerum Deus, ille mundi
Ambitu immensi posito locabat
Sydera primum.
Io Ioue excelsso rutilare flamma
Incipit, Phœbus radio diurno,
Luna nocturno uolitare curru
Iussa citato.
Quot globi clavis facibus per umbrâ
Noctis accendunt simulachra mira
Cœrulo in templo uicibus rotantes
Tempus in æuum.
Mox iners pondus media locorum
Confidet Pluton, solidaq sede,
Iura Neptuno sociata fratri
Fœdere certo.

Mutuis uinclis grauiora fidunt
 Infimo cyclo, leuiore motu
 Iuno confurgens potitur secundo
 Ab Ioue regno.

Incola in terris homo, ciuis astris
 Fingitur nostrum genus his fruēdis
 Quicquid effectū uidet esse ab omni
 Parte beatum.

Pan genas pulcher minio rubenti,
 Hispidum cruzū, uariūsq; & idem,
 Cuius est nebris maculosa uillos,
 Hæc habet unus.

Fistulam septem imparibus cicutis
 Ore percurrit, digitisq; doctis,
 Pan refert cælos, humilemq; terram,
 Aera, pontum.

CATACLYSMVS.

Tam satis terras pluuiæ frequentes,
 Denfior grando medium per æstus,
 Ora pallentes gemini cometae, &
 Fulmina terrent.

B

In tot ostentis monitu futuri
Horror est, quando scelus ultionem;
Quæ malos sensim sequitur fugaces,
Sæpe laceffit.

Sunt quidem, per quæ subeat pauendū
Sæculū patris Noe, quum gigantum
Perditus cælo furor ausus altas
Tollere moles.

Forte deturbare putat superba,
Æqua uel Diuis fieri potestas,
Quos Deus ridens uario loquētes
Dispulit ore,

Pestis hinc cunctos hominum, luesq;
Dira peruasit simili furore,
Vt Deum cogant abolere gentes
Funditus omnes.

Ecce, quum multæ grauis immineret
His dies, pennismadidis in amplum
Æris campum pariter uolarunt
Libs, Notus, Eurus.

Intonant flammæ sonitu corusco;
 Haecenus pendet furibundus imber,
 Integrum auersis erat, ut redirent
 Ad pietatem,
 Siquis hic illi locus est relictus.
 Perfidis pallor, maciesq; laræ,
 Nimbis it tandē, metuere Diui in
 Turbine tanto.
 Mille scindunrur facibus tenebræ,
 Mille respōdent tonitrus strepētes,
 Perfremunt uenti, furiant procellæ,
 Et maris iræ.
 Bruta turmatim coeunt amicæ,
 In metu pellunt odium, inter agnos
 Innocens hostis lupus, inter ibat
 Vacca leones.
 Vocibus mæstis iuuenum, senumq;
 Clamor adsurgit, gemitus, querelæ;
 Fæminæ planctu, ac ululatu inanem
 Aera complent.

Impios frustra pueri relict
Faucibus siccis reuocant parentes,
Non sinu solans fouet, aut prehédit
Pignora mater.

Pars domos summas abit imbecilla
Qui fugæ credunt, ita consulentes
Editos montes superant, asylum
Non tamen usquam.

Hæc uia nil proficitur, serena
Fluctui obisti bonitate posset,
Rectus, & simplex animus per altas
Enatat undas.

Imbre perstanti oceanus perauctus
Littorum uictor ruit insolenter,
Impotens uictis spoliât tyrannus
Nomina rebus.

Nomen est unum maris absq; portu,
Immo non curuis statio carinis,
Immo non ullæ pelago carina
Nauita nullus.

Vna stat puppis reparanda terris
 Semina adseruans, animalq; uitae
 Terminis nullis habet uniuersa
 Ennosigzus.

In iugis celsis abies petita,
 Fida quae quondam statio columbis,
 Spem dedit uita pereunte uanam,
 Spe quoq; merfa.

Heu quod hoc rerum miserum cadauer,
 Heu quod hoc rerum miserum sepulchrum,
 Regibus, seruis, felibus, catellis
 Par fuit urna.

Urna non huiusmodi fabulum, nec alga,
 Maximas orcas, auidamq; pristini
 Pabulo hoc Proteus pecus omne in imis
 Vallibus explet.

Clade postrema querulae uolucres
 Decidunt lassae, solitiq; mergi
 Sapius mergi subeunt in undas
 Non redituri.

Diuitis gazæ repetenda nulli

Tethyos proles laqueata testa

Occupat, sunt Nereides coloni

Aedibus amplis.

Ex eo montes tumuisse narrat

Fama congeſta ſimul ex arena,

Quippe quæ conchas pariât ſtriatas

Marmora ſecta.

Sunt & in ſummis tumulis ſepulchrâ

Indices uerî reſerata, culpis

In quibus uifa eſt ſtupido colono

Monocerotum.

Signa portentis metuenda clemens

Chriſte ſint Turcis, gelidoq; Daco,

Inſtruunt denſas acies ad Iſtrum

Iam uada tranant.

RUBRI MARIS TRANSITVS

Quis neget noſtris numeris canenda,

Quæ graui mandant alii cothurno?

Cur chelis te non deceat monete

Maxima rerum?

Gesta uictoris ducis efferamus;
 Qui manu inuicta Pharaonis arma
 Perdit, & Mēphim ueterē, atq; septē
 Hostia Nili.

Victor hie dux est Deus ille summus,
 Autor hic belli, placidæq; pacis,
 Vnus est princeps superis, & imis,
 Omnia solus.

Rex per infanos operum labores
 Vexat Hebræos Pharias ad oras
 Sorte, qua posset status inuideri
 Mancipiorum.

Iustus ut eunq; hæc dolus adleuauit,
 Aureos torques, patriasinaures,
 Vasa, & armillas dominis petita
 Mutua sumunt.

Sacra mentiti locuplete præda
 Ad rubros fluctus itiner uorarunt,
 Milite accincto insequitur tyrānus,
 Consequiturq;

Vndiq oppugnant mala, quod pmebat
Hostis hinc arcu, iaculis, & ense,
Vultus immitis pelagi cruenti
Ante minatur.
Prælium nullus locus, an ne inermes
Conferant dextras peditū cohortes?
Qui ualēt curruſ equitū, & uolātes
Ferre ſagittas?
At pio Moſi, precibus ſalutem
Dum petit caſtis, celeres per aurās
Nuncius uirga oppoſitas feriri
Præcipit undas.
Audiens dicto fuit, & repente,
Mira res dictu ſtabiles ſecatur
In uias fluxus liquor, ut coſſe in
Saxa putares.
Aequæ conſurgens, opus ac fabrile
Humor ad tollit timidos colonos,
Vitreo e muro inſolita expaueſcunt
Agmina piſces.

Dum fugam sicca arripere[n]t arenā,
 Hostis a tergo ferus est timori,
 Strata qui cunctis eadem uia[m] uiam
 Virget euntes.

Mox uices uersæ uariant utrisq[ue]
 Qui fugit uincit, periitq[ue] uictor,
 Versus est acer furor in pauorem
 Fit timor audax.

Impios terret repetens priores
 Aluei sedes mare dissolutum,
 Obuium cunctos animā repressa
 Sorbet ad unum.

Voluit, extinctis uelut exprobraret
 Barbaros ausus, clypeos, pharetras,
 Signa, equos, lectos equites, ducemq[ue]
 Memphiticorum.

Vltimum uitæ tumulos honorem
 In suo regno negat Amphitrite
 Vultures curant utero capaci
 Funeris urnam.

Ca

Obstupet Moles, populusq; pontum
Spes supra humanas inuisse pugnā,
Et Deo ultiori cecidere lætum
Carmen ad aras.

DEI MERITA IN IUDAEOS,

Castra post mersas acies Canopi
Vindice in fluctu uacuis heremi
Sedibus Iudæ populus solutus
Tuta locarat.

Gratia, & festo hæc memorata cantu,
Et coma fulgor rutilus promissa
Visus in noctis tenebris præire
Dux fugientum.

Fulgor est, qualem Triviam intuetur
Noctæ uenator solida nitentem,
Ora quum fratri opposuit comosa
Frontis honore.

Liberum eury pietas parentum
Quæ passi exemplo nebulis opacis
Conditi soles fecerunt astri
Luce reclusa.

Fervor æstivus recreatur umbra,
 Noctium nigror remouetur igni;
 Munus alterno comitatu utrunq
 Adsociabat.

Rosei cecidit maris æstus illi,
 Saxa qui mox in latices adusta
 In siti laxat, tenui dehiscunt
 Verbere cautes.

Quas aquæ uenas plaga solis ardens
 Denegat sicca segeti, irrigarunt
 Arua squalentis, bibulæq arene
 Flumine multo.

Vsui limphas alio profectis
 Tristis absynthi posuisse sensum
 Asperum iussas soboli israelis
 Mitia præstat.

In fame lautis epulis Petri
 Albicant campi ambrosiæ pruina;
 Syrius qualem parit æstuoso
 Sydere rorem

C. ii

O preces Diuum ualidas, domare
Quæ ualēt denſos cuneos, & arma,
Fulminum motu ſtrepitus tubarū
Mœnia ſternunt.

Quid æſugam hoſtilē ducis inſequētis
Apſidum mundi remoratus axem
Impetum ſiſtit, biiugesq; Phæbī
Sermo uolucres.

O pariter cuſtos hominum ſalutis
Sic tuo ſaluo grege te potentem,
Et mari, & terris timet occidentis
Cultor, & ortus.

DEI OPT. MAX. ET MARIAE
uirginis epithalamium.

Clare ſtelliferi ætheris
Ciuis angelicum genus,
Qui comes paranymphus iſ
Virgini cupidæ Dei,
Clare Gabriel adſis,

Candidum cape flammam,
 Et nitens adamantibus
 Regium diadema, si
 Virgines color hic decet
 Purior, uelut ipse es.

Nequa præpediat mora,
 Nubis aligeræ sinu,
 Visa per liquidum iouem
 Qualis accipitri ardea,
 Magne Gabriel adsis.

Nam Mariam hodie Deus
 Sponsus ad thalamum uocat,
 Virginem cupide petit,
 Nuptias cupit has sibi
 Ante sæcula cuncta.

Tanta gratia mutua
 Alterum ligat alteri,
 Ut nec æque amor ardeat
 Inuicem, aut odium pari
 Igne terreo in orbe.

Dicta connubio sacro

Hæc dies, parat illa, qua

Dote carior ad Deum

Tendat accumulans genus

Omne diuitiarum.

Dos erit stabilis pudor

Fusus ex animo in genas;

Estq; perpetuo uirens

Iuncta iustitiæ fides,

Quo stat integra uirtus;

Ille uirgineam fidem

Munere insolito beat,

Sponsa mancipio feret

Dona, quæ superent genus

Omne diuitiarum.

Præter imperium soli,

Præter imperium maris,

Præter imperium aeris

Addet & superas opes

Regna fulgida cæli.

Ducet ad thalamum suam,
 Ducet ad solium suum,
 Phœbus est solium Dei,
 Luna sub pedibus nitet,
 Fronte sydera splendent.

Quanta gaudia uirgini hæc
 Auxerint, facies tamen
 Pulchrâ lætitia expleat,
 Nuncia citus omnia,
 Magne Gabriel adsis.

Aede, quam Solymis labor
 Artis egregiæ dedit,
 Quære pervigilat prece
 Sponsa, labere Gabriel,
 Magne Gabriel adsis.

Principes generis tui,
 Res ut exigit admone,
 Omnia agmina cælitum
 Militum, ut paret instruat
 Se suo ordine quisq;

Aduoca, socias faces

Qui ferant, comites, ferant

Sceptra regia, sed tua

Nuncii imposita in caput

Hæc corona manu sit.

Ore, corpore, genibus

Pronus eloquar hæc tibi

O Maria hominum decus,

Quot sient, fuerint, erunt

Ad nouissima sceleris

Nuptias propera ad tuas,

Sponsus est audus tui,

Res sient animis pares,

Stratus est thalamus, suis

Culta uestibus aula

Vnde respicias potens

Supplices populos tibi,

Terra quos humiles tenet,

Illam uel plaga, quo appulit

Nauta Celtiber audax,

Quod mera integritas placet,
 Vt mera est glacies, uias
 Non negans oculis, eris.
 Virgo concipies manens
 Virgo post pueri ortum.
En adest paranympheus, ut
 Te uocet, uideo uigil
 In toga niuea tibi
 Ferre cælicolum facès
 Mille, qui comitentur,
Ignis in tenebris nonus,
 Qui proculdubio poli
 Lampades solitas præt;
 Aetheris species noua,
 Euge iam properant nunc;
Audio uigilans modos,
 Vix ut auribus insonent,
 Angeli, ut uideo, canunt,
 Quid tuum ad superum melos?
 Claude carmina musa.

IESV CHRISTI
GENETHLIACVM

Iam bonus redit annus,
Festus, atq; hilariis dies,
Qui procul iubet improbi
Esse nubila pectoris,
Nata gaudia terris.

Nox fuit, tamen hanc ego
Luce de nimia diem,
Sole qui uehitur, uoco
Iure, scilicet hæc erant
Nata gaudia terris.

Aemulo aspicias ibi
Ore Vergiliæ citas
Præuias Hyadas sequi,
Has laceffere Syrium ob
Nata gaudia terris.

Hoc idem faciunt humi,
Bruma quæ parit insolens,
Cyanus, uiolæ, crocum,
Et rubens hyacinthus ob
Nata gaudia terris.

Nata gaudia Christus est,
 Natus hic hodie Deus,
 Atq; homo, una, eademq; res,
 Quod prius minus est idem
 Maxime impare forma,
 Cuncta qui e nihilo parens,
 Autor, ac opifex facit,
 Cogit in tenui graue
 Pondus aere, perficit
 Hoc supra ingenii uims
 Sacra mystica in abdito
 Virgo conscia consilii,
 Quae subit penetralia
 Explicet cumulatius
 Fata filium adorans,
 Nate quem similem foris,
 Intus absimilem mei
 Edidi, ante chaos meum, &
 Ceterorum hominum patrem
 Scimus, & ueneramur.

Dii

Gratias agimus tibi,
Cui tua supera, infera
Sede uix habito libet
Esse corporeo breui
Corpore hoc, uterq,
Mentis ut cogitatio
Libere inuolat, euolat,
Motus hic rationibus
Sensuum tacitus fuit,
Nate spes mea salus.
Hæc Maria, sed addere
Dia enigmata, proxime
Quæ canunt Dicearchiam
Delii tripodes, par est,
Ecce pythia fatur.
Per nouissima tempora
Terra sentibus horrida,
Quæq; noxia germinat
Sponte semina sentiens
Nulla munera cæli.

Magna munera sentiet,
Namq, quod segetes fouet,
Iuppiter Cybeles cadens
Vdus ingremium dabit
Mira gaudia terris.
Non erunt tamen hæc, nisi
Quum Dei manus hortulum
Rore delicias suas
Angulo in Syriæ ultimo
Irrigauerit ante,
Vnde plantula pulchrior
Floribus, foliis super
Carpobalsama nobilis
Surget inferius uidens
Libani ad iuga cedros.
Scandet altius in dies,
Vertice ætheris ardua,
O Dei omnipotentiam;
Vincet, oppida contegent
Brachia, oceanumq.

Illius reuerentia
Peno, & Aethiopi, & Scythæ,
Si fidens ueniet, salus
Fiet, haud dubitet sacræ
Tutus arboris umbra
Vatis hactenus accipis
Dicta, lucifer extulit
Se, chorum monet, excitat,
Aera pensilia arcibus
Indicant sacra cantu.
Hæc inepta puer feret.
Nostra maximus, optimus,
Cui lites potius pio
Farre, quam uitula potens.
Carmen accipe Clio.

EPIPHANIA:

Virgo commisti fidibus monente
Te faces possunt oriente Christo
In ioue ardentes, citharam canoris
Laudibus apta.

Maxima hic pars tu fueras, Deū quæ
 Concipis, gestas, paris haud iugali
 Lege solæ expers uteri laborum,
 Sola hymenæi.

Nemini, quis non stupeat, uidentum
 Visilem reddis, noua cui micarunt
 In Dei forma, specieq; nostra
 Sydera testes.

Summe Rex regū puer, omne cui est,
 Quicquid est usquā, casula latebas
 Non tua pauper, tamen astra prima,
 Et noua adorant.

Rem, licet toti loquerentur orbi,
 Audiunt pauci, quibus est aperta
 Lingua calorū sophiæ periti,
 Et sapientes.

Esse quærendum didicere Christum,
 Quippe apud doctos nihil est inane,
 Qui creat stellas, taciti sequuntur
 Aeris ignes.

Siue per fulcos Arabas ferantur,
Siue per campos uolitante arena
Inuios, astro duce non aberrant,
Peruia cuncta.

Atra ferrugo Solimis propinquum
Ob nefas nunquā satis improbādū
Texit, infandum scelus execratur,
Et sacra tela.

Tela, quæ mox ancipiti bipenni
Millies centum plateas per omnes
Læteos artus puerum cruenta
Dilacerabunt.

Hinc Idumææ nitidus cometes
Indicat fulgens iterum beata
Tecta Betholes, docuitq; partus
Nobile templum.

Sorte fofforem cupidum secunda
Quæ mouēt fulua crepitāte lamna,
Rara cōplerunt animos Magorum
Gaudia lætos.

Dia Maestas adeundo casta
 Pectora adfecit, patrii tiaras
 Moris exoluunt, Nabathæi odores
 Munera, & aurum.

Ad pedes Christi petiere terram
 Fronte submisso, puer ille uultum;
 Quo fugat nubes, hyememq; nigrā
 Vertit in omnes.

Supplices, quantum licuit tenello
 Regio matris gremio sedenti,
 Mysticis donis, oculis, manuq;
 Excipiuntur.

Inter hæc carmen chorus angelorum;
 Quale nō scænz modulatur unquā
 Tibiis dextris, simul & sinistris,
 Concinuerunt.

AD VIRGINEM DEI MATREM

Alma supremi genitrix tonantis,
 Inferis cuius, superisq; numen;
 Nec minus nobis colitur, timetur
 Triplice scepro.

E

Ultimas Gades super, & Britannos
Vsq; ab Eois, ubi porta lucis,
Thure, uel myrrhæ faciens æthera
Te uocat orbis.
Tot deum nugis, sobolisq; tantæ
Senferant se, quod doluere, falli;
Ad focum hibernū ut pueros anilis
Fabula ludit.
Triste commentum nebulas latebat
Inter errorum, facis ut patescant
Per tuum solē tenebræ, paris quum
Innuba Christum.
Hic Deus noster, duce quo maligni
Dæmones late populis tyranni
Exulant uicti, tua cura fiunt
Regna recepta.
Mæritas ædes tibi septicolis
Vrbis antiqua dominatione
Pulsa discedens larium, penatum
Turba relinquunt.

Stator auerſi reuocator hoſtis
 Se fuga iam præripuit, ſimulq;
 Nata fatali clypeo, timenda, &
 Gorgonis angue.
Aeſculos fauni, driadesq; lucis
 Quam dolent cæſas, ſilueret ſortes
 Inde Dodonæ, obticuitq; Delphis
 Augur Apollo.
Ne doli repant tacito periclo,
 Ne grauiſcaſus premat oſcitanter;
 Non opus uates moneant, adoret
 Te modo uota.
Vota delubris uario decore
 Molium ſtructis tibi nuncupata
 Terra perſoluit, populum deorum
 Tartara claudunt
Hæc tui ſunt imperii, hicq; figis
 Subditis leges, uolucrum, leuemq;
 Vna tu gentem ſtygiam coherceſ
 Infima regna.

AD DIVVM PETRVM,

Quæ tenes septem celebranda cunctis
Sæculis colles, bona uerba ad aras
Vrbs cane, alternis Phrygiam ciebit
Tibia musam.

Victimæ quando fluido cruore

Amplius nullæ inficiunt securim,

Sacra custodi hæc face Vaticani,

Et Capitoli.

Hæc Petro, non cui feritas gemello

Est lupæ nutrit Tyberino in auctu,

Vnde deductum placuit uetustum,

Sumere nomen.

Si per hunc ferro uia facta primum

Lata, quo rerum potireris una,

Te tamen uersis uicibus premebant

Barbara regna.

Fudit adserctor furias erynnis:

Petrus, euicta est quoq; tetra enyo

Ciuum clades, fremitumq; martis

Claustra coercent.

Bellicæ laudes spoliis superbæ
 Corruunt, firmis opibus quiete
 Auspice hoc regnum stabili decebat
 Restituendum.

Vrbis augustæ reparans ruinam,
 Et Dei Christi inuigilans omni
 Callidas cura insidias luporum
 Pastor abesse.

AD DIVVM PAVLVM

Gentium doctor, gremio quot amplo,
 Ore non uno, absimiliq cultu
 Educat terra officio parentis
 Paule diserte.

Si tuis in nos meritis referri
 Gratia haud possit, tamē has agemus,
 Quo licet stilo, uoluisse magni,
 Sat scio, fiet.

Quid prius dicam? tabulis auitis
 Parias leges gladium tuentem,
 Qui tibi excussus minitāte Christo
 Te quoq statos?

Vnde perstrictis oculis micanti
Nube cernebas nihil, at uidebas
Altior sphæras, hominumq; curas.
Despicias infra.
Siue ut insurgens reuocare falsæ
Plebis errores prius ad Damascum
Mira uerborum uehemente lingua
Fulmina uibres?
Lumini auertunt aciem molesto
Impii uisus, placet umbra lippis,
Et strigum ritu coluisse syluas
Noctis opacæ.
Nos sumus, quos erudias, togatæ
Se tibi addicunt, cupiuntq; scholæ,
Et tua ediscent documenta Athenæ
Palladis artes.
Oppidis magnis Asiæ magister
Paule tu maior uenishaud uocari
Filius Maix patiens iniquo
Cultus honore.

Tu quoq in terris, pelago, forisq,
 Et domi inuictis animis laborum,
 Quos nec expugnent rabidi tyrāni
 Plurima uincis

AD DIVVM HIERO
 NYMVM

Tempera uoces numeris acutas,
 Et leues nugas, modulosq blandos
 Mittet testudo, grauiora Diuis
 Plectra probantur.

Non in unguentis, pugilumue castu
 Amplius, non in roseis corollis,
 Sat tibi lulum ueneri, iocisq
 Lesbica musa.

Elegans uerbo, egregiusq factis
 Dicitur nūc Hieronymus sacerdos,
 Quem sua iussit uolitare uirtus
 Præpete penna.

Vnus haud uni populo uocatus
 Municeps, custos, patriz tutela,
 Dalmatz quando sibi uendicarūt,
 Pannoniazq.

Parte diuersa latium forensi
Lege reclamant, repetunt alumnū,
Quem toga sumpta instituit uirili
Itala terra.

Sed Palæstinæ studio infrequentis,
Vt sibi uiuat, pelago remenso
Arua palmetis penetrare gaudet
Cognita celis.

Ille secessus dedit ocium, quo
Possit archanum referare mundi,
Et chaos partum, replicare uela
Abdita Moſis.

Pandit Astreæ imperium regentis
Orbe florenti teneris in annis
Regna, quæ nunquam satis extulere
Scripta diserta.

Vindicem rursus pluuiæ ruina
Imbrium terras operire molem,
Et mari rerū domino obſtupescas
Monstra natantum.

Siue is interpres, sua uel reponat,
 Totus in uerbis lepor, ut ppinquis
 Excitus fatis olor in uirenti
 Margine Lyris,
 Mercuri facunde nepos Athlantis,
 Si tibi linguæ tulit ille palmam,
 Perfer, & merces catus ipse cura,
 Furta, palestram.

AD DIVVM BENEDICTVM

Quæ per annales, ueterumq; fastos
 Famæ adoptatos genuit Quirites
 Rebus in magnis dominata mater
 Oenotriorum,
 Pace felici, meliore sæclo,
 Hic, ubi uictrix pietas triumphat,
 Clarior multo potiore prole
 Nobilitatur.

Edidit sancto grauis illa uerbo
 Cum Linis Cletos, animæq; magnæ
 Mille consurgunt, uelut astra pura
 Emicuerunt,

Inter has flammias Benedictus ignem
Colligit uitæ tenebris fugandis,
Lucifer quali iubare, ut reuifit
Seras, & Indos.

Emicat Paulus prius ad Sienen
Hortulis ditem, tuguriq; testis
Patribus priscis, radiant ab ipso
Hilariones.

Hic Latinorum genere e Sabino
Monstrat illuſtrẽ populis Seuerũ,
Te quoq; accendit Platido gemello
Maure gemelle.

Vos mihi testes liquidas per undas
Alteri moles humile ad profundũ,
Alteri duras humili e profundo
Marmoris inſtar.

Sed quid in portu fugiens periculum
Ora conuerſi reputatis ambo?
Innatans ferri fluitaſſe pondus
Non meminiftis?

Quid lacti hoc mirum propiore uita?
 Quā lacus distat stygis, unde manes
 Aede defletos iuuenis ruentis
 Exciet olim?

Illius iustam toties petitam
 Perfidis multis taceam salutem?
 Virus occultum patet indicante
 Alite uerso.

Nobilem Pindo super, & Lycæo
 Laude qui tanta cumulas Casinū,
 Sensibus fulge, uia ne bonorum
 Nocte tegatur.

AD DIVVM FRANCISCVM

O potens gentis numerosioris,
 Quæ supra Mauros, scythiā, niuēq
 Panditur diues tamen abdicato
 Hinc procul auro.

Vmbrix proles, decus Italarum
 Si datum tanto populo præesse
 Orbe diffuso, propius labores
 Aspice nostros.

Latus regnum probitas tuorum,
Quos paras Christo pietatis armis,
Quā si ad Europen Libyā tepentē
Prælia iungant.

Arma, qui certas acie incruenta,
Pectora expugnant, animiq uallum,
Recta mēs, rectusq animus, monētis
Fortia facta.

Bella tu tecum geris, inde uictor
Castra mouisti sceleri obsidendo
Milites primi patrii leguntur
Assinates.

Hæc cohors est prætoria, hanc tyrones
Postea imbelles imitando, discunt
Ad malum qui deficiant rebelles
Subdere motus.

Quod recens orbis coluit seuerē,
Siquod est frugi specimen uirorū,
Hic uide, exemplar bone dux fuisti
His bene agendi.

Quantus a nobis abeas olympum,
 Maximus testis pater ille rerum,
 Qui necis nati monumenta sacro
 Corpore signat.

AD DIVVM ANTONIVM.

Hesperus quæ post radios receptos
 Spectat alterno uagus in meatu,
 Et Tagus quicquid preciosus undâ
 Diues inaurat.

Dent modos festos alacres, diemq
 Hunc odoratis uenerentur aris,
 Aeri mittant uacuo uicissim
 Cymbala uoces.

Ciuis Antoni sacra Lusitani
 Annuo ritu rediere Iberis
 Per manus semper tradita, & tradenda
 Posteritati.

Hic, ubi Antenor sociis relictis,
 Ilio muros profugus locauit,
 Gaudii expertes neq sunt camænx
 Relligiosæ.

Venetæ sedes placuere musis;
Venetæ musæ placuere Diuis,
Hic piam Antoni cineris fauillam
Marmora seruant.
Huc frequens liber pelagi furorum
Nauta contendit, manibus supinis
Gratias supplex agit, illa seruat
Picta tabella.
Arbiter ponti, moderator undæ
Remigi exangui fauet, is minacem
Discutit noctem, simul ac micanti
Sydere fulsit.
Carbasa, antennas tulerit rapina
Africi, tonsæ rapiantur æstu,
Si capit clauum, tumidas per iras
Fit uia puppi.
Diue, qui cognominis aduocanti
Es mihi, dexteram fragili carinæ
Da meæ, ut portû subeat, ne amaras
Naufragus undas

Ebibam. Terrent Scopuli, Charybdis,
 Vortices, Syrtes. Mihi si impetrafti
 Huius ingressum maris, in regressu
 Sis Tiphys oro.

AD DIVVM VITVM

Vite, cui uita est hominum, salusq;
 Credita & magno, & facili patrono,
 Quod lubens sacrū dico, qualecūq;
 Carmen habeto.

Singulis custos potitur locorum,
 Quisquis in Diuū numerū relictus,
 Te tribus cæli genitor regendis
 Præficit oris.

Te colunt ciuem Siculi, marisq;
 Accolæ templo superi, togata
 Vrbs ubi e Cimbris statuit trophæa,
 Et tibi tollit.

Hic secans ferri rigor, ardor urens
 Victa concedunt superata forti
 Pectore, adcurrunt tibi mansueta
 Colla leonum.

Ergo cui tantum licuit, licere
Tanta nunc mirer? gelidum ferarū
Virus, & morsus abigis canini
Corpore tabem.

Spectra quum morbo miseros fatigāt,
Gramina haud p̄sūt, magicūue murmur,
Et male occurrent alio ueneno
Pharmaca Psylli.

Spes ut audacis medici refrixit,
Perfremens æger, lacer ora, pectus
Ad tuas m̄sto trahitur parente
Protinus aras.

Vnus es, qui restituis cadentes
Vite, cui uita est hominum, salusq
Credita, est testis plaga Dauniorū, &
Vota soluta,
VIRGINVM CARMEN

Virginum nomen pueri, & puellæ,
Munus id uestrū, propriæq partes,
Dicite, insignes canite & coronas
Fortibus ausis,

Quas in Alphei stadio Pelasgi
 Gymnicis nunquam capiunt ualentes
 Præmium ludis apio uirenti
 Tempora compta.

Quicquid athletis, ducibusue pulchra
 Laude defertur, nihil ad beatas
 Laureas, quis perpetuum caducis
 Conferat amens?

Illius primum faciles ad aras
 Numen excelsum memorare oportet,
 Vna quæ erexit titulos in altum
 Virginitati.

Est decori fons nitidus Maria,
 Vnde defluxit specimen pudoris,
 Cursus æque ac oceano parente
 Est fluuiorum.

Hanc in incessu famulæ per amplum
 Porticus cæli spatium sequuntur,
 Siue Reginam præeunt colentes
 Ordine longo.

Patria, natalibus, actionis.

Laude coniunctas geminas puellas

Cerne Agneten, Cæciliamq; alumnas

Romulidarum,

Quæ Dæi sponsi studiosæ amoris

Iura non seruant modo continentum;

Sed male perdunt Cypriæ, atq; nati

Turpia iura.

Cui Deus sponsus studioso amori

Par pari reddens genus omne dona

Præstat æternum, uoluitq; utriq;

Surgere templa.

Doricæ gentis, Siculæq; terræ

Est Siraculis, Catinæ arx ruenti

Lucie uirtus, Agathæq; nunquam

Cardine rerum.

Hæc tyrannorum domus, his patronis

Post eo creuit pietatis, ut iam

Coclitès nemo obiciat cyclopas;

Phalaridesq;.

Forma quo mundi iuuat, ac imago,

Luminum custos prior, e caminis

Sistit Aethnæis rapide fluentes

Altera flammæ.

His ab exemplis alias tenella

Pube felix bona cælibatus

Commonent linguæ ueneris iugalis

Lutea uela.

In uoluptatem sociale bellum

Fæminæ indicunt uigiles ad ignem

Non foci uestæ potiore Christi

Ignæ calentes.

Excipit cætum hospitio benigno

Hic, ubi sol exoritur salutis,

Prima Bethle inistituente Paula,

Eustochioq.

En Canopô Niliacis in oris

Stemmata illustri Catherina maius

Sydus adfulgens tenebras fugauit

Monstra deorum.

G ii

Autor hæc est ciuibus in lebetes
Aedium ut consient pecudes sacrarum,
Et crucem tollant, ubi fabulosus
Rinxit Anubis.

Non honos alto Syneo negandus
Carminè in nostro, tabulis supernæ
Qui dedit legis, tumultuq; Diuæ
Saxa superbus.

Quæ tuæ seruas fidei Arelaten
Creditam tuto, Rhodaniq; gentes
Hospes o Christi, & populos togatos
Vise iacentes.

Plurimas palmis ualidum uirorum
Semet oblitus genus imbecille
Prima florentis genuere sæcla
Relligionis.

Vrsulæ infractos animos probare
An licet cuiquam satis, & petentes
Per necem uitam socias perennem
Agmina centum.

Vt ferunt barros, simul ac tuentur
 Vulnerum sanguen rueren in cruentas
 Martias pugnās, ita Christianus
 Sexus uterq.

Virginum Princeps comitata multo
 Millibus centum numero ampliore
 Tot uerendum est auxiliis piari
 Crimina posse?

Scimus exauicto sceleri imminere
 Præter exactas miseram ruinam,
 Tu potens nostris, Italoq ab orbe
 Pelle maligna.

Turca quam classem parat iufulatam;
 Signa nobiscum societ, uel hostis
 Mersa neptuno saturet uoraces
 Sæua Siluros

DE RVSTICA VITA

Vrbibus celsis sua purpuratis
 Fænoris partu cumulante nummos
 Testa conscendant, ego quid morabor
 Vrbibus hostis?

Perficam gazam nihil, & nitentes

Indiæ terræ faciam lapillos

Adfatim rerum locuples reposita

Valle quiescens.

Ambiam falces? manibus præhenſos

Rusticus nunquid rogitem tribules?

Aut mali nomen negligam parando

Sordidus ære.

Nullius factus scelerum potentis

Nauseam ruris faciet colono,

Criminum munus neq; rure uisa

Sella curulis.

Simplici cultu, tenuiq; mensa,

Libero somno, innocuaq; uita

Diues est pagus, solida est uoluptas

Agricolarum.

Dulcius longe tennes auenas

Tibiis doctis cecinisse dices,

Quum salis festæ numeros choreæ

Pubis agrestis.

Histrion urbanus genio iocoso
 Dum sedes grata tiliæ sub umbra,
 Si uel aurigæ uolucrum rotarum
 Sollicitarint,

Faginis hirtos satyros per æstum
 Sæpe personis uideas referre
 Ludicram scænam triuio, & petulco
 Ludere cursu.

Et mare, & montes mihi pollicenti,
 Et mare, & montes habeant, merentur
 Inclyti, dicam, mihi sat beata
 Rustica musa

AD SOMNVM

Somne, si pacas animum subactis
 Hostium sæuis, uigilumq; curis,
 Iure te doctum Latium quietis
 Nomine dixit.

Lancibus uitam, trutinaq; recta
 Siquis expendat, pugiles arena
 Semper aduersis paribus dolebit
 Digladiari.

Nemo non pugnās abeunte somno
Conferit, quamuis studeat latere,
Oderit rixas licet, & prophani
Iurgia vulgi.

Pacis interpres uenis ipse, pugnam
Linquimus cuncti redeunte somno,
Poculum Lethes recreat sopitos
Obliuiofum.

Penniger cunctas celeri uolatu
Vnus insomni comitatus umbra
Circuis terras, aliena curas
Muneris expers.

Sed iuuat spectris aliis dolose
Agredi nos, atq; aliis cubantes,
Hæ tibi sunt deliciae facete
Præstigiator.

Effodis fuluum cupidis metallum
Clanculum, merces aliis uehuntur
In metu, & spe per zephiros secundos,
Et freta nigra.

Classico miles fruitur, sagaci
 Nocte uenator cane, dite thinnis
 Rete piscator, segetum colonis
 Spes sua lxta.

Quæ ligat pennas humeris magia?
 Icaros quisnam simulat poeta?
 Peruolat nubes trepidante cursu
 Corpus inane.

Sensibus rerum species receptæ
 Visa commiscet, uariantq; scænas,
 Solueris risu, tua dum chimæra uidet
 Mente uagatur.

Ut lubeo ride, modo dēs quiesce,
 Ante, quam longo uenias sopore,
 Ludito, sic dum sumus hoc theatro,
 Fabula agetur.

IN VVLGVS DE FORTVNA

Vulgus indoctum, fatuum, malignum,
 Rebus in cunctis ait impotentem
 Esse fortunam, pelagi, soliq;
 Diuite regno.

Antium quondam tenuit dearum

Maxima, & princeps, latiq; templa;

Mille nunc aras habet orbe prauo

Pectora praua,

Ad Pharon puppis ecler, & Canopum

Illius nomen uenerata, paucis

Merce felici superanda tentat

Acroceraunia.

Ante, quam tollant aquilam, atq; signa

Conferant signis legio, tribuni;

Dubiis pennis uolitante sine

Ipsa uocatur.

Quid? quod assumpsit petoris minoris,

Atq; maioris sibi, iusq; agrorum,

Qui ferant audas segetes colono

Exnore multo.

Sive fundorum mala pestis atræ

Nubis æstiuæ calamos repente

Grando decussit, ita postulat

Grandinis auro.

Deniq; accepti ratio, datiq;
 Charta fortunæ, hoc putat improborum
 Secta, quæ uitæ labyrintho aberrat,
 Et sine filo,

Obsecro quisnam fiet huic clientes
 Vultus, incessus, facies patronæ,
 Quid uelit nobis fieri, & litantum
 Dicite sacra.

Scilicet laudem egregiam reportas,
 Huic opus quisquis Phidix dicabas,
 Quod fidem præstet minus, idq; laudi
 Inclyta ducat,

Nos Deum, sortem fateantur isti,
 Qui ferit turre, tumidosq; montes,
 Qui potens plebes humiles olympo
 Euehit alto,

Aestuans spes nemo auide sequatur,
 Cæcubis donat nihil, aut Falernis
 Iugeris, cælo beat ante iustos
 Voluere casus.

Hæc

Vulgus indoctum, fatuum, malignum
Cum tua diua ualeas, totisque
Ambitu aeterno quibus alligeris,
Atq; roteris.

CAMPANIAE LAUDES

Aufonium tellus generosa saluae,
Vrbium mater, numero nepotum
In dies felix, genitrixq; frugum
Vbere Jato.

Te canam flauae cereris uenustam,
Spiceo seroto, segetumq; ditem,
Prata qua Sarnum rigat usq; Lyric
Flumine leni.

Te canam bacchi rosei Falernae
Pampino uitis caput impeditam,
Purpurae fucō, croceae uero succo
Palmitis pictis.

Liber hic certat ceteri, lyzo
Ipsa non cedit, Sidicina rura
Excitant lites, simul & Calorum
Quaeritur armis.

Hæ ioci pugna; ingeniūq; uatum;
 Non tamen uatum iocus euocasse
 Italos bacchos, ceretesq; nostras
 Prælia sæua.
 Finium terræ soboles egena
 Vascones, Cimbri, Bathauri, Sicambri
 Nostra certatim rapiunt cruenta
 Bella ferentes.
 Sæpe fortunâs uehemens procella
 Deicit celsis inimica rebus,
 Quas uices lugent Tyriz parentis
 Punica regna.
 Eripi parui fieret, quod auro
 Constat, & raro elaborata cultu
 Prædia, & uillas licitante in hasta
 Centurione.
 Spiritum doctæ Latine camenæ,
 Spiritum sacris studiis perire,
 Spiritum laudi superesse nullum
 Non doleamus?

Spiritus prauos pepulisse musas,
 Spiritus dios uitiasse mores,
 Spiritus tetros rapere, & necare
 Quis ferat excors,
 Heu gregi duri Nomades studere
 Prestitit multo procul a tumultu
 Tecta mutantis uarias per oras
 Solis ad orbes.
 Sed quid hi questus toleas aprici
 Pacis augustæ memores Venas
 Non omitemus, liquidiq; oliui
 Balsama pura.
 Fertiles baccis tumuli supini,
 Fertiles campi tenues lapillum
 Quæq; Vultur nus medius pererrat
 Ambitiosus.
 Quæ uirescunt perpetua comarum
 Gloria per litoreos recessus,
 Perq; Thyrræni sinuosa plantæ
 Nobiliores.

Roscido succo, pluuiaq molli

Lactæ ramos grauidos honestant

Iugiter fixum pariente uere

Citrea fulua,

Cur sibi tantum placeant in unis

Phæces hortis, tribuantq tantum,

Qui tibi uulgo nemore eleganti

Patria florent.

O tuas celsa e specula Tiphatis

Myrteos inter residens odores,

Inter & libros fruar in patenti

Aequore dotes.

Pre bonis tantis Patriz columnæ

Atrii dona, Attalicæq uestes

Sordeant, & quæ tenebris sub altis

Possidet orcus.

DE BAIANO INCENDIO

Si tot hostiles miseri ruinas,

Cædibus multis spoliata regna,

Vtq famosum luimus reorum,

Verbera, uincla,

Venter immundæ canis in sepulchrum

Si lue in saxa patet, & luporum,

Et fames pallens, maciesq; sicca,

Tabes peredit,

Aure quid surda monitus seueros

Tot malis pressi, neq; finis ullus,

Spernimus celi grauiore damno

Consecuturo?

Nil habet pensi mala mens, noui quam

In uiam dextram retrahunt timores,

Nuper ad Baias Deus ecce ditis

Tartara pandit.

Vidimus furuo cineres Auernæ

E specu rauce sonitu per agros

Ire Campanos uolitante nube

Solis ad ortum.

Nos fauillarum pluuie, uel ora

Luridi solis tenebroso amictu

Mane terrent attonitos, sedebat

Horror ubiq;

Vesper, uinctus

Omnium rerum color unus, idem
Triffis obscuro superincidentis
Pulveris nimbo, stygiis arenis
Omnia squalent.

Hæc procul, sed quæ propius sub ipsos
Visa conspectus erebi frementis
Aere munitos triplicis lorice, &
Robore sternant.

Horresco ostentum referens, movebant
Flamma caligans, odor, ater imber,
Et uomens vastus lacerata hiatus
Viscera terræ.

Fumidos ignes piceo uapore,
Nube candenti piceum nigrorum
Sulphure accenso nutrimenta utrisq;
Suppeditante,

Aeri grandes lapides furenti
Petralii flatu uiolenter actos,
Mox retortos præcipiti procella
Condere montem,

Fulminum centum tonitru boare
Murmur, & fluctus simul aestuosos
Ferre uix aures, oculiue possunt,
Ingeniumue.

Tunc suum Gaurum metuisse casum
Monte strato crediderim, atq; rursus
Liberum se tunc cogitasse mota
Rupe Typhoea.

Quae latebant nereides recessu
Intimo, e Libra properante Phoebo
Solibus nullis timuere ponti
Regna calere.

Extima ut uentum, pelagiq; summa,
Proxima e flamma reuocant uagantes
Ceruleas nymphas, rapiunt morantem in
Cendia piscem.

Ex eo caris scopulis canorum
Nulla syrenum cecinuisse fertur
Amplius carmen, liquidæq; uoces
Obtineuerunt.

AD CHRISTVM SERVATOREM

Salue hominū superūq; parens, fabricator, et autor,
Cui calo, et terris imperiosa manus.

Salue hominum, superumq; decus, quo iudice parat

Libertas nobis, gaudia celicolis,

Salue qui ærumnas terræ miseratus acerbis

Non fastidisti corporis inauuias,

Humanum, sed supra hominem te patria uidit,

Vidit, et inuidit perfida terra tibi.

Tu non deliberas, num præstet mittere ciuem

Aethereum, qui nos seruitia affereret.

Ipse uenis, pugnam nunquam certaminis anceps

Detrectas, hostis te duce uictus abis.

Omne genus placuit nobis subisse labores

Duros, et nomen dissoluisse reis.

Collapsam poteras aliter reparare ruinam,

Et sæctum tectum reddere mille modis.

Qui solo nutu squalentia sydera ponit,

Qui facit e nihilo cuncta, quid ille potest?

Affectum patrium quo declarare salutis

Humana posses, induis hoc hominem.

Non satis iduisum tendisti hoc brachia ligno,
Brachia quæ mundi sydera uersa rotant.
Ista manus nocti stellas sua lumina pinxit,
Ista etiam sacro picta cruore suo est.
Ista dedit pelagocetos, animantia mille
Immittit syluis, ære librat aues.
Ista manus terram immenso suspendit inani,
Istaq; suspensa est uulnere fixa truci.
Ista quoq; omnipotens sceptrum gestare solebat,
Indigne ad pœnam portat et ista crucem.
Surgebat capiti regnorum mille corona,
Longe aliam uideo nunc redimere comas.
O Rex o genitor rerum, qui es maximus unus,
Terq; quaterq; bonus, terq; quaterq; potens
Quis te amor hoc monuit? que te hac clementia adigit?
Vix homines tanti, totaq; terra fuit.
O patriam ingratam patri, dominoq; Deoq;
Hæc reddi meritis gratia debuerat?
Non hac sequitæ ueniunt ursæ, lupi,
Ad rabtem facilis tigridis ira tuam.

Subreptis catulis raptorem percita cursu
 Adpetit hac, alio tempore lenis abit.
 Non perit in canibus munus, memoriq; leonæ,
 Nec scæuit Marsis assis alumna suis.
 Seruandis animis uim ut remouere licebit,
 Hoc unguis, dentes, uirus, ex arma parant.
 A Christo metuis, qui felix omnibus unum
 Te populum e cunctis demeruisse cupit?
 Quis te seruitio soluit? quis perdidit hostes?
 Fraude bona captis quis spoliis cumulat?
 Iussa fuit nubes ignes defendere cali,
 Veris erat species aëlibus in mediis.
 Arcebant tenebras flammæ lumina densas,
 Solis erat facies noctibus in mediis.
 Ille fugam præstat tutam, strauitq; profundum,
 Quum pedibus uestris subdidit unda caput.
 Turgidus in fastum solitus feruescere pontus,
 Aequore submisso paruit imperio.
 Non timet Aegyptus secto se credere ponto,
 Cæcos impellit per freta cæca furor.

Non iuuat audaces fortuna, reuersa repente
Audax audaces obruit unda uiros.
Barbara gaza natat, carmen pia turba canebas,
Hic probris laceras impia turba Deum.
Dum peragras Arabum uolitantes inter arenas,
In pluuiâ fluxit melliflua ambrosia.
Inq̃ sui fontes, quos inficiebat amaror,
Gustatu uerso pocula grata bibis.
Imbellis gens debellasti fortia castra,
Longe impar pugna regna superba capis.
Mœnia conciderant sonitu concussa tubarum,
Excidit, an potius dissimulare studes?
Hic tibi priuatim stillabant balsamarorem,
Languida qui medica corpora curet ope.
Sed non morbosum pectus, pestemq̃ animorum
Seu medicina leuet, seu medici ingenium.
Ab misera ad mentem sanam uesana redito,
Immitis miti filia cara patri es.
O quæ barbarici prefers exempla furoris,
Cur bene tam factis tam male facta refers?

Iam tum, quum uulgat leges interprete Mose,
 Conflato uultulo lata chorea salit.
 Factus homo mutis, cæcis, artusq; solutis
 Verba, oculos, gressum gratuito reuocat.
 Exangues manes exciuit sæpe sepulchro,
 Mox ipse exanguis clauditur in tumulo.
 Indignum facinas, scelus exitiale, nouumq;
 Nec patitur Phæbus, nec tulit ipsa soror.
 Tum consternatis auertunt lumen, et ora
 Terris, inq; astris exulat alma dies.
 Terra tremat, scissi montes, mare littora plangit,
 Succensent scelerei cuncta elementa tuæ.
 Vna tamen iudæa ferox, mirabile dictu,
 Obduras pectus, ferrea corda geris.
 Formidant, ululantq; feræ, tristesq; uolucres.
 Montibus et syluis cæmina mæsta sonant,
 Nos etiam, pretio redimis quos Christe cruorist.
 Hæc adseretori carmina mæsta damus.
 Oramus ueniam, quando hac te cura uocauit
 Humani casus, et malefacta patrum.

A VIRGINIS PARTV

anno millesimo quingentesimo

quadregesimo primo.

Ex officina Ioannis Sulbachii Germani.

